Kongre yeni merkez komitesini ve onlar da iki dönemdir genel sekreter olan Xi Jinping'i yeniden aynı göreve seçti.

Jinping kongreyi açış konuşmasında Çin'in yakın gelecekteki hedefini tek cümleyle açıkladı: "Çin yeni bir dünya düzenini oluşturmanın sadece niyetine değil, kapasitesine de sahiptir."

ABD'nin Çin'i temel rakip ilan etmesi ve Çin'e karşı Uzakdoğu'da Japonya ve Avustralya ile –küçük devletlerin de katılımıyla- yeni bir askeri ittifak oluşturmasının temel amacı da Çin'in bu hedefine ulaşmasına engel olmaktır.

Burada iki soru sorulması gerekir:

Birincisi; yeni bir dünya düzeni ne demektir?

1990'lı yıllardan beri –gittikçe yıpranarak da olsa- ABD önderliğinde tek kutuplu bir dünya düzeni vardı. Çin, resmi olarak açıklamamış olmakla birlikte, düşüncelerine değer verilen etkin kişilikleri aracılığıyla Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısını tek kutuplu dünyanın sona ermesi olarak selamlamıştır. Ek olarak Çin, bu kez açık olarak, savaşın asıl sorumlusunun doğuya genişlemek isteyen ve böylece Rusya'nın güvenliğini tehdit eden NATO olduğunu da açıklamıştır.

ABD'nin askeri gücüne karşı koyabilecek, onu hareketsiz bırakabilecek tek askeri güç Rusya'da bulunmaktadır.

Çin'in yapmak istediği ise mevcut dünya düzenini ekonomik olarak geriletmektir. Bu ise IMF, Dünya Bankası ve uluslararası büyük bankaların gücünün geriletilmesi anlamına gelir. Çin bu amaçla Afrika ve bazı Asya ülkelerine ucuz faizli kredi vermekte ve bunun için de IMF'nin

yaptığı gibi bazı ekonomik düzenlemeler yapılması şartını dayatmamaktadır. Bu nedenle artan sayıda ülke Çin'in kredilerini ve ülkesine yapacağı yatırımları kolayca kabul etmektedir. Bu ise uluslararası finans kuruluşlarının ve giderek büyük tekellerin faaliyet alanının daralması anlamına gelmektedir.

Çin bunu yapabilecek ekonomik güce sahiptir.

Çin'in "yeni ipek yolu" projesi Çin ile Avrupa ülkelerinin kara ve demir yoluyla bağlanmasını hedeflemekte ve bu amaçla yolun geçeceği çok sayıda ülkede büyük altyapı yatırımları planlanmaktadır.

Çin, Afrika ülkelerinde de binlerce kilometre demir ve kara yoluyla 100 yeni liman yapmayı hedeflemektedir.

Çin'in etkisinin yayılmasını engellemek amacıyla ABD ve Avrupa Birliği ülkeleri büyük altyapı yatırımlarını kendilerinin daha iyi yapabileceği açıklamasıyla birlikte bu amaç için yüksek fon ayırmışlardır.

Çin 170 ülkeyle ticaret yapmaktadır ve çok sayıda ülkeyle ticaret ve yatırım konusunda ikili anlaşma imzalamıştır. Bunların başında BRICS olarak adlandırılan ülkeler gelmektedir. BRICS içinde Çin'in yanı sıra Rusya, Hindistan, Brezilya ve Güney Afrika Cumhuriyeti bulunmaktadır. Arjantin de kısa süre önce buna katılmıştır. Bu ülkeler arasında yoğun ticaret vardır.

Dünyanın fabrikası olarak da adlandırılan Çin hemen her alanda büyük üretim yapmaktadır ve bunu ihraç etmek zorundadır. Çok sayıda ülkeyle yapılan ikili ticaret anlaşmaları bu ihracatın güvencesidir.

Çin'in üretimini sürdürebilmesi için yüksek miktarda enerjiye ihtiyacı vardır ve bunu da esas olarak Rusya'dan sağlamaktadır.

Çin, Afrika'da özellikle enerji ve ender metaller alanında en fazla yatırım yapan ülke durumundadır.

Çin başka bir dünya ekonomik düzeni istemektedir. İstenilen sosyalizm değildir ama IMF, Dünya Bankası ve uluslararası büyük bankaların etkinliğinin geriye itildiği bir düzendir.

Özellikle Afrika ülkeleri Çin'in bu hedefine sempatiyle bakmaktadırlar. ABD, İngiltere ve Fransa'nın büyük çabasına rağmen çok sayıda Afrika ülkesi Ukrayna savaşı nedeniyle Rusya'yı kınamayı kabul etmemiştir.

ABD'nin yıllardır yakın müttefiki olan Suudi Arabistan petrol üretimini artırmayı kabul etmeyerek Rusya lehine davranmaktadır. Böylece petrol fiyatı yüksek kalmakta ve Rusya petrol ihracatından daha yüksek kazanç sağlamaktadır.

Çok kutuplu bir dünya şekillenirken yeni bir dünya düzeni oluşmaktadır.

Ukrayna savaşı bir vekalet savaşıdır. Öncelikle ABD, Ukrayna üzerinden Rusya ile savaşmaktadır. Buna çok sayıda NATO ülkesi de katılmaktadır.

Bu savaşı açıklanan arka planı dikkate alarak değerlendirmek gerekir.

Rusya ile Çin'in değişik alanlardaki birlikteliği ABD için kabus anlamını taşımakta ve hele de Hindistan gibi dünyanın ikinci büyük ülkesinin Rusya ile yoğun ticari ilişkisini kesmemesi ABD'ye özellikle sıkıntı vermektedir.

Yeni bir dünya düzeninin bileşenleri ortaya çıkıyor.

İkinci soru şudur:

Mao 1976'da öldü. 1978'de sosyalist ama geri bir tarım ülkesi olan Çin yaklaşık 40 yılda dünya çapında bir ekonomik güç durumuna nasıl geldi?

Bu sorunun ayrıntılı açıklanması yazının sınırlarını fazlasıyla zorlar. Bu nedenle kısaca belirtmekle yetineceğim.

Geri bir tarım ülkesi olan Çin sosyalist modernleşmeyi yaşamak zorundaydı. Bunu SSCB gibi tarımdan sanayiye kaynak aktararak ve ağır sanayiye öncelik vererek yapamazdı. 1949 sonrasında bu yol denendi ve başarı sağlanamadı.

1970'li yıllarda başlayan kapitalist ülkelerdeki üretimin bir bölümünün emek gücünün ucuz olduğu ülkelere kaydırılmasını iyi değerlendiren Çin, iç pazarını büyük tekellerin yatırımlarına açtı. Tek şart, ülkeye teknoloji getirilmesiydi.

Tekeller bu yatırımlardan büyük kazanç sağlarken Çin de ekonomik olarak hızla gelişecekti.

1980'li yıllarda ABD asıl rakip olarak SSCB'yi gördüğünden ve Çin'deki emek gücünün maliyeti de ABD'ninkinin onda biri kadar olduğundan ülkeye yoğun yatırım yapılmasında mahzur görülmedi. Hesap şuydu: Çin'de kapitalizm gelişecektir ve ÇKP iktidarı kaybedecektir.

Çin'de bazıları büyük zenginliğe sahip olan burjuvazi ortaya çıktı ama ÇKP denetimi kaybetmedi. Burjuvazinin ÇKP'ye üye olabilmesi sağlandı. Gerekçe: Çin halkının refahının yükselmesi amacıyla üretimi geliştirenleri neden dışlayalım?

1978'den bugüne kadar yaklaşık 600 milyon kişinin yoksulluk sınırının üzerinde yaşamaya başlaması sağlandı. Bu saptamayı sosyalistlikle ilgisi bulunmayan batılı uzmanlar yapmaktadır.

ÇKP halkın desteğinin sürmesinin öncelikle ekonomik gelişmeye bağlı olduğunu düşünmektedir.

Çin'in bu aşamaya nasıl geldiğinin daha ayrıntılı analizi için youtube'da yer alan videoları izlemeniz gerekiyor. Çin yakın tarihi üzerine ortalama 20 dakikalık 8 video bulunuyor, iki tane daha geliyor.

Youtube'a girip, arama yerine tdas platform yazın, değişik konularda ve şu sıra sayısı 138 olan videolardan son 8 tanesini izleyin.

Bitirirken eklemek gerekir: 1,6 milyar insanla dünya nüfusunun yüzde 20'sini oluşturan Çin'in gelecekteki gelişmesi sadece bu ülkeyi değil bütün insanlığı ilgilendirmektedir.